

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120209044
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:8120209044.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Pavlom Barabasom v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: D. zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, deti rodičov: matky O., trvale bytom Z., v konaní o úprave rodičovských práv a povinností, takto

r o z h o d o l :

I. Súd schvaľuje dohodu rodičov v nasledovnom znení: Otec je povinný prispievať na výživu mal. D. sumou 70 €, mal G. sumou 40 € a O. sumou 40 € mesačne od 18.03.2020 do 28.10.2020. Výživné je otec povinný platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Dlžné výživné zo strany otca na mal. G. za obdobie od 18.03.2020 do 28.10.2020 v sume 40 € mesačne je otec povinný uhradiť k rukám matky do 31.12.2021.

Dlžné výživné zo strany otca na mal. I. za obdobie od 18.03.2020 do 28.10.2020 v sume 40 € je otec povinný uhradiť k rukám matky do 31.12.2021.

Dlžné výživné zo strany otca na mal. D. za obdobie od 18.03.202 do 28.10.2020 v sume 120 € je otec povinný uhradiť k rukám matky do 31.12.2021.

II. Návrh otca na zníženie výživného na čas po rozvode manželstva súd zamieta.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka O. (ďalej len navrhovateľka alebo matka) sa návrhom podaným dňa 31.07.2020 na Okresný súd Prešov, domáhala, aby súd upravil výkon práv a povinností rodičov k maloletým deťom a určenia výživného na maloleté deti zo strany otca na čas do rozvodu manželstva. Návrh bol z Okresného súdu Prešov postúpený Okresnému súdu Košice I dňa 04.09.2020 a zapísaný pod sp. zn. 21P/37/2020.

2. Otec A. (ďalej len otec) sa návrhom podaným dňa 22.02.2021 na Okresný súd Prešov, domáhal, aby súd znížil určené výživné na maloleté deti. Návrh bol z Okresného súdu Prešov postúpený Okresnému súdu Košice I dňa 18.03.2021 a zapísaný pod sp. zn. 41P/24/2021.

3. Uznesením Okresného súdu Košice I, sp. zn. 12P/37/2020 zo dňa 24.03.2021 boli spojené obe konania na spoločné konania, ktoré sa vedie pod sp. zn. 12P/37/2020.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky - matky, výsluchom otca, oboznámil účastníkov s aktuálnou ponukou práce a pred rozhodnutím vo veci sa oboznámil so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento stav :

5. Rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 27P/107/2020 -38 zo dňa 29.09.2020 bolo rozvedené manželstvo rodičov. Na čas po rozvode bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné na maloleté D. sumou 70 Eur, na maloletú G. sumou 40 Eur a na maloletú I. sumou 40 Eur. Styk otca s maloletými deťmi upravený nebol.

6. Z výsluchu matky na pojednávaní dňa 01.07.2021 vyplynulo najmä, že skutočnosti uvedené v návrhu súd môže poňať ako účastnícku výpoveď. Doplnila, že navrhuje, aby súd otca zaviazal na plnenie vyživovacej povinnosti dňom 18.03.2020 od tohto dňa sa spolu s otcom odlúčili a nebyvali spolu v spoločnej domácnosti. N. Zároveň má náklady na lieky v sume približne 31€. Na otázku súdu, či sa niečo vo vzťahu k nákladom na maloleté deti zmenilo odo dňa uzatvorenia rodičovskej dohody, teda odo dňa 25.09.2020 navrhovateľka uviedla, že sa nič nezmenilo. Deti sú zdravé.

7. Z výsluchu otca na pojednávaní dňa 01.07.2021 vyplynulo najmä, že pokiaľ navrhovateľka tvrdila, že on jej v tomto období žiadne peniaze neposielal k tomu uviedol, že na jej účet syna matky chodila jeho marodka, chodila tam aj jeho podpora. Peniaze tam chodili z dôvodu, že on mal exekúcie. On s týmto účtom nemohol disponovať. Mal bankomatovú kartu. Matka mu povedala, že peniaze z účtu jej dospelého syna boli preposlané na jej účet. JI. Je invalid od roku 2017. Na otázku súdu, že pokiaľ otec vie, že od roku 2017 je invalid tak prečo sa zaviazal v rodičovskej dohode dňa 25.09.2020 na úhradu vyživovacej povinnosti súmerne v sume 150 € odpovedal, že si myslel, že pôjde do práce, lenže v januári 2021 dostal druhú mozgovú príhodu a postihlo mu to ľavú stranu tela. Prvá bola v auguste 2020 a druhá v januári 2021. Z tohto dôvodu podal aj žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku, na zmenu jeho posúdenia, zatiaľ mu nebolo vyhovené, je to v štádiu odvolacieho procesu. Toho času si zháňa prácu, má záujem o pracovné pozície kde by počas výkonu práce mohol sedieť, ako napríklad niečo ako robil predtým, predtým robil v káblíkárni.

8. Rodičia maloletých detí uzavreli pred pojednávaním dňa 07.09.2021 rodičovskú dohodu v ktorej si upravili výšku výživného v čase od 18.03.2020 do 28.10.2020 a zároveň sa dohodli aj na vyrovnaní dlžného výživného, ktoré vzniklo v uvedenom čase. Otázka zverenia maloletých detí a úpravy styku bola vyriešená rozsudkom, ktorým sa manželstvo rodičov rozviedlo a ktorým bola schválená rodičovská dohoda. Rodičia sa nedohodli na znížení bežného výživného na čas po rozvode manželstva.

9. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z Zákon o rodine (ďalej len ZoR) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 ods. 1, 3, 4, 5 ZoR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

11. Podľa § 25 ods. 2 ZoR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

12. Podľa § 65 ods. 1 ZoR ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

13. Podľa § 62 ods. 1,2, 3, 4, 5, 6 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

14. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania a v zmysle citovaných ustanovení zákona o rodine súd rozhodol o schválení rodičovskej dohody o úprave výživného v čase od oddeleného spolužitia do právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva, kde bola výška výživného upravená na čas po rozvode manželstva, keďže súd má za to, že je uzatvorená v záujme maloletých. Zároveň sa rodičia dohodli aj na dlžnom výživnom, ktoré vzniklo.

16. Čo sa týka návrhu otca na zníženie výživného na čas po rozvode, súd má za to, že nenastali také zmeny na strane otca, ktoré by zníženie odôvodňovali. Otec sa zaviazal rodičovskou dohodou, ktorú následne schválil Okresný súd Prešov, prispievať na výživu svojich maloletých detí sumou v súhrnej výške 150 Eur. Táto dohoda bola uzatvorená 29.09.2020. Návrh na zníženie výživného otec podal dňa 22.02.2021, teda ani nie 5 mesiacov od uzatvorenia dohody. V priebehu týchto piatich mesiacov a ani počas konania do ukončenia dokazovania nedošlo k tak závažnej zmene pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala návrhu vyhovieť a výživné znížiť. V januári 2021 síce otec prekonal mozgovú príhodu, avšak táto už bola druhá v poradí, pričom prvú prekonal ešte pred uzatvorením prvej rodičovskej dohody na Okresnom súde Prešov, otec je síce invalidný, ale invalidným je z dôvodu ťažkej cukrovky od roku 2017. Po prekonaní druhej mozgovej príhody bol zdravotný stav otca preskúmaný aj sociálnou poisťovňou pre prípad prehodnotenia jeho zdravotného stavu. Rozhodnutím sociálnej poisťovne zo dňa 07.06.2021 bola žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku zamietnutá. Z odôvodnenia je zrejmé, že trvanie invalidity bolo opätovne preskúmané s tým záverom, že podľa záveru posudkového lekára je otec naďalej invalidný a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 60%, čo je rovnaká miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako pri predchádzajúcom posúdení zdravotného stavu. Sociálna poisťovňa má za to, že sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku. Súd aj konštatuje, že výdavky otca sa nijakým spôsobom nezvýšili, čo ani sám otec neuvádzal, uviedol, že je ak by prácu mal hneď by nastúpil, ale zároveň uviedol, že momentálne nad prácou ani nepremýšľa. Príjem otca spočívajúci v invalidnom dôchodku ostal taktiež rovnaký, avšak otec už nepoberá dávku v nezamestnanosti, ale tejto skutočnosti si otec musel byť vedomý už pri uzatváraní rodičovskej dohody na Okresnom súde Prešov nakoľko pracovný pomer otec so svojim posledným zamestnávateľom rozviazal dňa 07.04.2020 na základe dohody - pretože otca už práca nebavila a chcel si nájsť prácu v potravinárstve. Súd má za to, že otec sa sám svojim konaním pripravil o pravidelný príjem spočívajúci v pravidelnej mzde. Ak otec chce zvýšiť sumu peňazí, ktorou by mohol disponovať nemal by to riešiť prostredníctvom návrhu na zníženie výživného na svoje maloleté deti, ale naopak nájsť si

zamestnanie, ktoré bude vhodné aj osobu s jeho zdravotným stavom (napr. na profesii.sk bol uverejnený inzerát kde predajňa Mercury Market v Prešove hľadala pomocných predajcov so mzdou od 739 Eur, pričom priamo v inzeráte bolo uvedené, že ponuka je vhodná aj pre osobu zdravotne ťažko postihnutú).

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto rozsudku nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie (§ 122 CMP). Proti výroku II a III. rozsudku môžu podať rodičia odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

Proti rozsudku môže podať odvolanie aj kolízny opatrovník avšak kolízny opatrovník sa práva podať odvolanie výslovne vzdal do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.